

טעימה קודם קידוש והבדלה

שוע"ר סי' ע ס"ה

היה עוסק באכילה (אפילו בסעודה קטנה) ... צריך להפסיק ולקרות ... ואינה דומה לתפלה שאם התחיל אין צריך להפסיק ... לפי שקריאת שמע הוא מן התורה החמירו בה יותר ... במה דברים אמורים כשהתחיל באיסור ... אבל אם התחיל בהיתר אין צריך להפסיק אפילו לקרות קריאת שמע.

שוע"ר סי' רעא ס"ט

ב ומצוה מן המובחר לקדש סמוך לתחלת כניסתו בכל מה שאפשר.

ט אסרו חכמים לטעום כלום, **אפילו מים**, משהגיע זמן הקידוש עד שיקדש. דהיינו **משהגיע בין השמשות** ... ואף על פי שכל מצות הקבוע להם זמן לא אסרו אלא לקבוע **סעודה** משהגיע זמן, משום גזרה שמא ימשך בסעודה ויעבור הזמן, אבל טעימה בעלמא מותר, שאין לחוש בה שמא ימשך ויעבור הזמן. מכל מקום בקידוש, וכן בהבדלה, החמירו יותר, לפי שעיקר מצותן הוא בתחלת זמנם, דהיינו סמוך לכניסת השבת וסמוך ליציאתו.

ואפילו אם התחיל לאכול ולשתות מבעוד יום צריך להפסיק כשיגיע בין השמשות. ואף על פי שבשאר כל המצות אפילו של תורה, אם **התחיל בהיתר**, דהיינו קודם שהגיע המצוה אין צריך להפסיק. ומטעם זה גם כן אין צריך להפסיק לקריאת שמע ולתפלה כשיגיע זמן. מכל מקום בקידוש היום לא התירו לו לגמור סעודתו ולקדש אחר כך, לפי שעיקר הקידוש נתקן במקום סעודה של שבת, וקודם לה ולא לאחריה שנאמר וקראת לשבת עונג ודרשו חכמים במקום עונג דהיינו במקום שיתענג שם בסעודת שבת שם תהא קריאת הקידוש מלפניה.

ומכל מקום אין לו להפסיק סעודתו לגמרי ולברך ברכת המזון ... אלא יקדש מיד ויגמור סעודתו, כדי שיהא הקידוש במקום סעודה שלאחריו.

יג החמיר ופירס מפה וקידש מבעוד יום, קודם שהגיע זמן הקידוש.

טז אף על פי שמצוה מן המובחר לקדש סמוך לכניסת השבת, מכל מקום נמשך עיקר מצותו כל הלילה. ואם שכח או עבר ולא קידש בלילה יש לו תשלומין למחר כל היום.

שוע"ר סי' רצט ס"א-ב

אסרו חכמים לאכול שום דבר, או לשתות שום משקה, **חוץ ממים**, במוצאי שבת, עד שיבדיל על הכוס ... כשהגיע בין השמשות שהוא ספק לילה. אבל אם היה יושב ואוכל מבעוד יום אינו צריך להפסיק ... ורשאי להמשיך בסעודתו כמה שירצה תוך הלילה. **כיון שהתחיל בהיתר**. אבל אם שכח והתחיל הסעודה באיסור, דהיינו מבין השמשות ואילך, צריך להפסיק מיד שזכר.

ויש מתירין אפילו להתחיל בבין השמשות בין לאכול בין לשתות, ואין איסור אלא בודאי לילה שאז הוא זמן הראוי להבדלה. וכן נתפשט המנהג בסעודות גדולות שמתחילין בבין השמשות. ואין למחות בידם כיון שיש להם על מה שיסמכו. אבל העיקר כסברא הראשונה.

קונטרס אחרון שם ס"ק ב

והא דאצטריך הר"ן לפרושי טעמא דצריך להפסיק לקידוש בהיתר, משום דמקמי סעודה איתקן ... ולא סגי ליה בטעמא דהמג"א, היינו משום דבהבדלה אין צריך להפסיק בהיתר, אף על גב דאיתקן בתחלת הלילה.

שוע"ר סי' תפט

כו במקומות שנוהגין לקדש ולהבדיל בבית הכנסת על היין, סופרים העומר בליל שבת ויום טוב אחר הקידוש, לפי שכל מה שנוכל להקדים קדושת היום יש לנו להקדים, ובמוצאי שבת ויום טוב סופרים קודם ההבדלה, לפי שכל מה שנוכל לאחר ההבדלה יש לנו לאחרה, כדי שלא תהא קדושת היום נראית עלינו כמשאוי.

בס"ד, בעזהי"ת, ממשיכה סדרת שיעורים בנושא :

אכילה קודם תפלה ומצוה

נושא כללי זה מתחלק למספר נושאים פרטיים, שבהם ידונו השיעורים הבע"ל:

(א) אכילה קודם תפלת המנחה.

(ב) אכילה קודם תפלת ערבית.

(ג) אכילה קודם תפלת שחרית.

(ד) אכילה קודם תפלת מוסף.

(ה) אכילה קודם תקיעת שופר.

(ו) אכילת קודם נטילת לולב.

(ז) אכילה ולימוד קודם בדיקת חמץ.

(ח) אכילה קודם ספירת העומר.

(ט) אכילה קודם נרות חנוכה.

(י) טעימה קודם קידוש.

(יא) טעימה קודם הבדלה.

(יב) האכלת קטנים קודם קידוש.

(יג) האכלת קטנים ביום הכיפורים.

(יד) האכלת קטנים חוץ לסוכה.